

at den vedkommende har taget Skolelærer-eksamen, og først efter at han er fyldt 24 Aar. Mindretallet foreslaar nu noget at reducere disse Bestemmelser. Afgjort vil jeg ikke sætte mig imod en Lempelse i det af mig foreslaaede, men jeg finder dog, at man meget vel kan stille disse Betingelser, naar man giver de unge Lærere en ny og saa betydelig Ret.

Endelig stiller et Mindretal Forslag om en Forhøjelse af alle Pensioner for Lærere, Lærerinder og Lærerenker. For saadanne Pensioners Vedkommende, der ere fastsatte forud for, at dette Forslag bliver til Lov, skal der af Statskassen udredes en procentvis Forhøjelse. Jeg har ikke haft Lejlighed til at se dette Forslag under Samraadet, men i al Almindelighed skal jeg sige, at dette overalt fra først til sidst at forhøje enhver Pension, der er fastsat, før denne Lov træder i Kraft, er, efter min Mening, for vidtgaaende og vil faa meget store Konsekvenser. Thi saa ville med samme Føje Embedsmænd fra andre Etater, hvis Lønningsforhold ere forbedrede, efter at de ere gaaede af med Pension, kunne møde med Krav paa at faa en lignende Forhøjelse af deres Pension. Det er ikke en Regel, der ellers følges, at en ny Lønningslov medfører Forhøjelse af Pensionerne for de Embedsmænd i denne Etat, hvis Afsked ligger forud for Lovens Ikrafttræden. Og det vilde ogsaa blive en meget vanskelig Regel at gennemføre. Nu kan det heller ikke i Almindelighed siges, at Lærerpensionerne ere saa smaa, at man overfor denne enkelte Etat kan paaberaabe en Nødstilstand, der kan forsvare Forholdsregler, som man ellers vilde vige tilbage for at tage overfor alle andre Pensionister.

Vel nævnede det ærede Medlem for Fakse (Stauning) i Gaar nogle Tal, 100 og 200 Kr., men naar man ikke kender det paagældende Forhold, den vedkommandes Tjenestetid osv., kan man ikke slutte noget af disse Tal. Navnlig kan man da sige sig selv, at saadanne Tal aldrig kunne angive den Pension, der oppebæres for et langt Livs Virksomhed, som jeg hørte det ærede Medlem udtrykke sig. Pensionen for Lærere og Lærerinder er som for alle andre, naar der er Tale om Afskedigelse paa Grund af Alder og efter fuld Tjenestetid, $\frac{2}{3}$ af Gennemsnitslønnen for de sidste 5 Aar. En Lærer, der er afskediget efter Loven af 1899, vil altsaa først have de 700 Kr.s Statstilskud at faa Pensionen beregnet af, og har han saa som Embedets Grundløn og som anden pensionsgivende Indtægt haft blot 800 Kr.

— og det hører dog til de mindste Embeder —, bliver den Indtægt, hvoraf Pensionen beregnes, 1,500 Kr. og hans Pension 1,000 Kr.

Ligesom det vil medføre meget store Vanskeligheder overfor alle andre lignende Krav, der vilde rejse sig, at forhøje Pensionen for en enkelt Etat, saaledes vil ogsaa den Form, hvorunder Mindretallet har tænkt sig denne Forhøjelse iværksat, volde megen Ubillighed. Lad os tænke os en Lærer, der er bleven afskediget sidste Efteraar med en Pension af 1,500 Kr. — og saadanne findes jo dog —, saa skulde en saadan hvert Aar have tilsendt yderligere 150 Kr. fra Statskassen. Men den Lærer, der afskediges til Sommer, naar forhaabentlig dette Forslag er blevet til Lov, og som efter sit Embedes Størrelse skulde have en Pension af f. Eks. 900 eller 1,000 Kr., faar ingen Forhøjelse, han maa blive staaende ved den Pension, han har faaet, blot fordi han er bleven afskediget $\frac{1}{3}$ Aar senere end den førstnævnte. Dette vilde dog føre til ganske ubillige og urimelige Forhold.

Medens det nu vilde frembyde alt for store Vanskeligheder og alt for vidtgaaende Konsekvenser, om vi forhøjede samtlige Pensioner, kunde der være Anledning til at overveje Spørgsmaalet om Forhøjelse af Pensionen for de Lærere, der ere blevne afskedigede før 1899, altsaa før den ny Skolelov og den af denne følgende Lønforbedring traadte i Kraft. Men navnlig vil der være Grund til at stille sig imødekommende, for saa vidt angaar Forhøjelsen af Lærerenkernes Pension. Ogsaa her vil det førnævnte Hensyn gøre sig gældende, at man jo ikke forhøjer Pensionen for Enker efter Funktionærer i andre Etater. Men det synes mig, at Billighed og almindelige humane Hensyn kunde motivere en Forhøjelse af Enkernes meget smaa Pensioner. Disse, der fastsættes af Skoleraadene, udgøre, som for Enker efter andre Embedsmænd, $\frac{1}{8}$ af Mandens Gennemsnitsløn de sidste 5 Aar, og Pensionen bliver altsaa aldrig ret høj eller rettere altid meget lille. Men dernæst maa det erindres, at medens Embedsmænd i Almindelighed skulle sikre deres Enker $\frac{1}{5}$ af Lønnen som Overlevelsere, have Lærerne kun Pligt til at sikre Enkerne $\frac{1}{8}$, og det Tillæg til Pensionen, Lærerenkerne opnaa gennem Overlevelsere, bliver derfor ringere end det, andre Embedsmænds Enker opnaa. Ministeriet har før modtaget forskellige Henvendelser i denne Retning, saaledes sidst fra Provstekonventer om Forhøjelse af Præste-